

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 12. februārī
(OR. en)

6179/21
ADD 1

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 12. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	C(2021) 1054 final Annex
Temats:	PIELIKUMI dokumentam Komisijas paziņojums Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2021) 1054 *final Annex*.

Pielikumā: C(2021) 1054 *final Annex*

Briselē, 12.2.2021.
C(2021) 1054 final

ANNEXES 1 to 4

PIELIKUMI

dokumentam

Komisijas paziņojums

Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu

I PIELIKUMS. NBK kontrolsaraksts

1. **1. daļa. Dalībvalstīm būtu jāizskata seši vides mērķi, lai noteiktu, par kuriem no tiem jāveic padziļināts novērtējums.** Attiecībā uz katru pasākumu norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem, kas noteikti Taksonomijas regulas 17. pantā (*“Būtisks kaitējums vides mērķiem”*), prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa:

<i>Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa</i>	Jā	Nē	<i>Pamatojums, ja izvēlēts “Nē”</i>
Klimata pārmaiņu mazināšana			
Pielāgošanās klimata pārmaiņām			
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība			
Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana			
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole			
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana			

2. **2. daļa. Dalībvalstīm būtu jāsniedz padziļināts novērtējums no NBK viedokļa attiecībā uz tiem vides mērķiem, kur tas nepieciešams.** Attiecībā uz katru pasākumu, lūdzu, atbildiet uz turpmākajiem jautājumiem par tiem vides mērķiem, par kuriem saskaņā ar 1. daļu jāveic padziļināts novērtējums:

<i>Jautājumi</i>	<i>Nē</i>	<i>Pamatojums pēc būtības</i>
<i>Klimata pārmaiņu mazināšana. Vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?</i>		
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām. Vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?</i>		
<i>Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība. Vai paredzams, ka pasākums kaitēs:</i> (i) ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus; vai (ii) jūras ūdeņu labam vides stāvoklim?		
<i>Pāreja uz aprites ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu. Vai paredzams, ka pasākums:</i>		

<p>(i) būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nepārstrādājamu bīstamo atkritumu incinerāciju; vai</p> <p>(ii) dabas resursu¹ tiešā vai netiešā izmantošanā jebkurā to aprites cikla posmā radīs būtisku neefektivitāti, kas netiek samazināta līdz minimumam ar atbilstošiem pasākumiem²; vai</p> <p>(iii) radīs būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi attiecībā uz aprites ekonomiku³?</p>		
<p><i>Piesārņojuma novēršana un kontrole.</i> Vai paredzams, ka pasākums ievērojami palielinās piesārņotāju⁴ emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?</p>		
<p><i>Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana.</i> Vai paredzams, ka pasākums:</p> <p>(i) būtiski kaitēs ekosistēmu labam stāvoklim⁵ un noturībai; vai</p> <p>(ii) kaitēs dzīvotņu un sugu, tostarp Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam?</p>		

¹ Dabas resursi ir enerģija, materiāli, metāli, ūdens, biomasas, gaiss un zeme.

² Piemēram, neefektivitāti var samazināt, ievērojami palielinot ražošanu ilgzinātību, remontējamību, modernizējamību un atkalizmantojamību vai ievērojami samazinot resursus, izstrādājot un izvēloties materiālus, atvieglojot pārprofilēšanu, demontāžu un dekonstrukciju, sevišķi lai samazinātu būvmateriālu izmantošanu un veicinātu būvmateriālu atkalizmantošanu. Kā arī pārejot uz uzņēmējdarbības modeļiem “produkts kā pakalpojums” un aprites vērtības ķēdēm ar mērķi pēc iespējas ilgāk saglabāt produktus, komponentus un materiālus to vislielākajā lietderīguma un vērtības pakāpē. Tas ietver arī bīstamo vielu saturošu būtisku samazinājumu materiālos un produktos, t. sk. aizstājot tos ar drošākām alternatīvām. Turklāt te jāmin arī pārtikas izšķērdēšanas būtisks samazinājums pārtikas ražošanā, apstrādē, pārstrādē, vai izplatīšanā.

³ Sīkāku informāciju par aprites ekonomikas mērķi sk. Taksonomijas regulas 27. apsvērumā.

⁴ Piesārņotājs ir viela, vibrācija, siltums, troksnis, gaisma vai cits gaisa, ūdens vai zemes piesārņojums, kas var būt kaitīgs cilvēku veselībai vai videi.

⁵ Saskaņā ar Taksonomijas regulas 2. panta 16. punktu “‘‘labs stāvoklis’’ attiecībā uz ekosistēmu nozīmē, ka ekosistēma ir laba fiziskā, ķīmiskā un bioloģiskā stāvoklī vai ka tai ir laba fiziskā, ķīmiskā un bioloģiskā kvalitāte ar spēju reproducēties vai atjaunoties, kurā nemazinās sugu sastāvs un nepasliktinās ekosistēmas struktūra un ekoloģiskās funkcijas’’.

II PIELIKUMS. Apstiprinoši pierādījumi padziļinātam novērtējumam no NBK viedokļa saistībā ar kontrolsaraksta 2. daļu

Ja tas ir lietderīgi, veicot padziļinātu novērtējumu no NBK viedokļa pasākumam saistībā ar kontrolsaraksta 2. daļu (sk. 3. iedaļu), dalībvalstis var izmantot turpmāk norādīto apliecinājo pierādījumu elementu (neizsmeljošo) sarakstu. Šo sarakstu Komisija nodrošina, lai atvieglotu dalībvalstij katra atsevišķā gadījuma vērtēšanu, veicot padziļinātu novērtējumu saistībā ar kontrolsaraksta 2. daļu. Šā saraksta izmantošana nav obligāta, taču dalībvalstis var to lietot papildus vispārīgajiem jautājumiem kontrolsaraksta 2. daļā, lai noteiktu, kādi pierādījumi ļauj pamatot to, ka pasākums atbilst NBK principam.

Transversāli apliecinājošie pierādījumi

- Ir ievērota atbilstošā **ES vides tiesību aktu** daļa (jo īpaši ietekmes uz vidi novērtējums) un ir izsniegtas attiecīgas **atļaujas/licences**.
- Pasākums ietver elementus, kas prasa uzņēmumiem ieviest atzītu **vides vadības sistēmu**, piemēram, *EMAS* (vai arī ISO 14001 vai līdzvērtīgu), vai izmantot un/vai ražot preces vai pakalpojumus, kam piešķirts **ES ekomarķējums**⁶ vai cits I tipa vides marķējums⁷.
- Pasākums attiecas uz vidiskās paraugprakses īstenošanu vai **izcilības kritēriju** sasniegšanu, kas noteikti nozaru atsauces dokumentos⁸, kuri pieņemti saskaņā ar 46. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1221/2009 par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (*EMAS*).
- Publisko ieguldījumu gadījumā pasākumā ir ievēroti **zaļā publiskā iepirkuma kritēriji**⁹.
- Infrastruktūras ieguldījumu gadījumā investīcijām ir veikta **klimatnoturības un vides drošināšana**.

Klimata pārmaiņu mazināšana

- **Pasākumam, kas saistīts ar jomu, uz kuru neattiecas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas etalonrādītāji**, pasākums ir saderīgs ar SEG emisiju samazināšanas mērķrādītāju 2030. gadam un ar mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.
- **Pasākumam, kas veicina elektrifikāciju**, pasākums ir papildināts ar pierādījumiem, ka energoresursu struktūra ir ceļā uz dekarbonizāciju saskaņā ar SEG emisiju samazināšanas mērķrādītāju 2030. un 2050. gadam, un to papildina lielāka atjaunojamo energoresursu ražošanas jauda.

⁶ ES ekomarķējuma sistēma ir izveidota ar Regulu (EK) Nr. 66/2010. To produktu grupu saraksts, kurām ir noteikti ES ekomarķējuma kritēriji, ir pieejams šajā tīmekļa vietnē: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

⁷ I tipa vides marķējums ir noteikts ISO standartā 14024:2018.

⁸ Sk. vietni https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm

⁹ Eiropas Komisija ir noteikusi ES zaļā publiskā iepirkuma kritērijus daudzām produktu grupām: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

- Ir veikts samērīgs **klimata riska novērtējums**.
- Ja ieguldījuma vērtība pārsniedz 10 miljonus euro, ir veikts vai plānots veikt **klimatiskās neaizsargātības un riska novērtējumu**¹⁰, kā rezultātā tiek apzināti, novērtēti un īstenoti attiecīgie pielāgošanās pasākumi.

Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība

- Vides degradācijas **riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu** un ūdens trūkuma novēršanu, ir apzināti un novērsti saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvas prasībām un upes baseina apsaimniekošanas plānu.
- Ja pasākums attiecas uz **piekrastes un jūras vidi**, pasākums neatgriezeniski neliedz vai neapdraud laba vidiskā stāvokļa sasniegšanu saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvu attiecīgā jūras reģiona vai apakšreģiona līmenī vai citu dalībvalstu jūras ūdeņos.
- Pasākums būtiski neietekmē ne i) **skartos ūdensobjektus** (kā arī netraucē ne konkrētajam ūdensobjektam, uz kuru tas attiecas, ne citiem ūdensobjektiem tajā pašā upes baseinā sasniegt labu stāvokli vai labu potenciālu saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvas prasībām), ne ii) **aizsargājamās dzīvotnes un sugas**, kas ir tieši atkarīgas no ūdens.

Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana

- Pasākums saskan ar attiecīgo valsts vai reģionālo **atkritumu apsaimniekošanas plānu un atkritumu rašanās novēršanas programmu** atbilstoši 28. pantam Direktīvā 2008/98/EK, kas grozīta ar Direktīvu (ES) 2018/851, un attiecīgo valsts, reģionālo vai vietējo aprites ekonomikas stratēģiju, ja tāda pastāv.
- Pasākums ir saskaņā ar **ilgtspējīgas produktu un atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principiem**, prioritāti piešķirot **atkritumu rašanās novēršanai**.
- Pasākums nodrošina svarīgāko izmantoto resursu **resursefektivitāti**. Tiek novērsta resursu **neefektivitāte**¹¹, t. sk. nodrošinot, ka produkti, ēkas un aktīvi tiek efektīvi izmantoti un ir ilgi lietojami.
- Pasākums nodrošina **atkritumu** efektīvu un lietderīgu **dalītu savākšanu izcelsmes vietā** un to, ka avotā segregētas frakcijas tiek nosūtītas uz **sagatavošanu atkalizmantošanai vai reciklēšanai**.

Piesārņojuma novēršana un kontrole

- Pasākums atbilst esošajiem globālajiem, valsts, reģionālajiem vai vietējiem **piesārņojuma mazināšanas plāniem**.
- Pasākums atbilst attiecīgajiem nozares secinājumiem par **labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)** vai **labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsauces dokumentiem (BREF)**¹².

¹⁰ Dalībvalstis tiek mudinātas izmantot Komisijas norādījumus par ieguldījumu drošināšanu ilgspējas aspektā *InvestEU* ietvaros, t. sk. norādījumus par infrastruktūras klimatdrošināšanu 2021.–2027. gadam. Tomēr dalībvalstīm ir atļauts drošināšanai ilgspējas aspektā piemērot savus kritērijus un marķierus, ja to pamatā ir ES klimata mērķrādītāji un tie būtiski veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 izpratnē.

¹¹ Sk. šo norādījumu I pielikuma 2. zemspvītras piezīmi.

- Tiks ieviesti alternatīvi risinājumi **bīstamu vielu**¹³ izmantošanai.
- Pasākums atbilst **pesticīdu ilgtspējīgai lietošanai**¹⁴.
- Pasākums atbilst paraugpraksi cīņā pret **rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem**¹⁵.

Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana

- Pasākums atbilst **ietekmes mazināšanas hierarhijai**¹⁶ un citām attiecīgām prasībām saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu un Putnu direktīvu.
- Ir veikts **ietekmes uz vidi novērtējums** un īstenoti tā secinājumi.

¹² Apstiprinošo pierādījumu veids ir piemērojams darbībām, kas ietilpst Direktīvas 2010/75/ES (“Rūpniecisko emisiju direktīva”) darbības jomā. Pieejamo LPTP secinājumu un atsaucis dokumentu (*BREF*) saraksts ir atrodams šeit: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

¹³ Šis jautājums attiecas uz rūpnieciskās darbības radītā piesārņojuma novēršanu un kontroli. Direktīvas 2010/75/ES (“Rūpniecisko emisiju direktīva”, RED) 3. panta 18. punktā “bīstamas vielas” ir definētas kā: “vielas vai maisījumi kā noteikts 3. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu”. Turklāt RED 58. pantā ir noteikts: “Vielas vai maisījumus, ko tajos ietilpstošo gaistošo organisko savienojumu dēļ klasificē kā kancerogēnas, mutagēnas vai reproduktīvai sistēmai toksiskas vielas vai maisījumus saskaņā ar Regulu (EK) 1272/2008, un kurām piešķirti vai jābūt piešķirti paziņojumiem par bīstamību H340, H350, H350i, H360D vai H360F, iespējami īsā laikā, aizstāj ar mazāk kaitīgām vielām vai maisījumiem.”

¹⁴ Kā noteikts Pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas direktīvā (Direktīvā 2009/128/EK).

¹⁵ Padomes secinājumi par turpmākajiem pasākumiem ceļā uz to, lai padarītu ES par paraugprakses reģionu cīņā ar antimikrobiālo rezistenci (2019/C 214/01).

¹⁶ Saskaņā ar Metodiskajām vadlīnijām par Dzīvotņu direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. un 4. punkta noteikumiem.

III PIELIKUMS. Īpaši nosacījumi attiecībā uz atbilstību NBK principa klimata pārmaiņu seku mazināšanas mērķim saskaņā ar ANM attiecībā uz pasākumiem, kas saistīti ar elektroenerģijas un/vai siltuma ražošanu, kā arī ar saistīto pārvades un sadales infrastruktūru, izmantojot dabasgāzi

- Atbalstu pasākumiem, kas saistīti ar **elektroenerģijas un/vai siltuma ražošanu, izmantojot dabasgāzi**, izņēmuma kārtā var sniegt atsevišķos gadījumos tajās dalībvalstīs, kuras saskaras ar ievērojamām grūtībām pārejā no oglekļietilpīgiem enerģijas avotiem, ar nosacījumu, ka šis atbalsts palīdz sasniegt ES dekarbonizācijas mērķus 2030. un 2050. gadam, ja:
 - pasākumi attiecas uz nākotnes prasībām atbilstošu, elastīgu un efektīvu ar gāzi darbināmu elektroenerģijas ražošanu vai ar gāzi darbināmu koģenerāciju, kuras SEG emisijas iekārtas ekspluatācijas laikā ir mazākas par 250 g CO₂e/kWh;
vai
 - pasākumi attiecas uz nākotnes prasībām atbilstošu, elastīgu un efektīvu ar gāzi darbināmu elektroenerģijas ražošanu vai ar gāzi darbināmu koģenerāciju, kas ļauj izmantot atjaunīgas un mazoglekļa gāzes, un
 - ANP ietver ticamus plānus vai saistības palielināt atjaunīgo un mazoglekļa gāzu izmantošanu; kā arī
 - vienlaikus tiek slēgta ievērojami oglekļietilpīgāka elektrostacija un/vai siltuma ražošanas iekārta (piemēram, ogles, lignīts vai mazuts) ar vismaz tādu pašu jaudu, tādējādi ievērojami samazinot SEG emisijas; kā arī
 - attiecīgā dalībvalsts var pierādīt, ka tai ir reālistiski plāni, kā palielināt atjaunīgo energoresursu īpatsvaru virzībā uz 2030. gada atjaunīgo energoresursu mērķkrādītāju; kā arī
 - ANP ietver konkrētas reformas un ieguldījumus atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai.
- Izņēmuma kārtā var sniegt atbalstu pasākumiem, kas saistīti ar **elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kuras izmanto dabasgāzi, centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās**, ja iekārta atbilst “efektīvu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas” sistēmu prasībām (kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā) un atbilst šā pielikuma pirmajā ievilkumā aprakstītajiem nosacījumiem par siltuma/elektroenerģijas ražošanu, izmantojot dabasgāzi.
- Izņēmuma kārtā var sniegt atbalstu pasākumiem, kas saistīti ar **centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkliem, kuri iegūst siltumu/aukstumu no iekārtām, kurās izmanto dabasgāzi**, ja:
 - tās ir daļa no “efektīvām centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas” sistēmām (kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā), kuras iegūst siltumu/aukstumu no esošām iekārtām, kas atbilst pirmajā ievilkumā aprakstītajiem nosacījumiem par siltuma/elektroenerģijas ražošanu, izmantojot dabasgāzi;
vai
 - ieguldījumi siltuma/elektroenerģijas ražošanas iekārtā tiek uzsākti trīs gadu laikā pēc tīkla modernizācijas, to mērķis ir padarīt visu sistēmu efektīvu (kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā), un atbilst pirmajā ievilkumā aprakstītajiem nosacījumiem par siltuma/elektroenerģijas ražošanu, izmantojot dabasgāzi.
- Atbalsts pasākumiem, kas saistīti ar **gāzveida kurināmā pārvades un sadales infrastruktūru**, ir iespējams, ja tie būvniecības laikā ļauj transportēt (un/vai uzglabāt) atjaunīgo un mazoglekļa gāzi.
- Izņēmuma kārtā atsevišķos gadījumos var atbalstīt pasākumus, kas saistīti ar **katliem un apkures sistēmām, kurās izmanto dabasgāzi (un saistīto sadales infrastruktūru)**, ja:

- tie vai nu atbilst Energomarķējuma pamatregulas (ES) 2017/1369¹⁷ 7. panta 2. punktam, vai tiek uzstādīti ēkās, kas ir daļa no plašākas energoefektivitātes vai ēku renovācijas programmas atbilstoši ilgtermiņa renovācijas stratēģijām saskaņā ar Direktīvu par ēku energoefektivitāti, tādējādi būtiski uzlabojot energoefektivitāti, un
- ievērojami samazina SEG emisijas; kā arī
- būtiski uzlabo vidi (proti, piesārņojuma samazināšanas dēļ) un sabiedrības veselību, sevišķi jomās, kurās ES gaisa kvalitātes standarti, kas noteikti Direktīvā 2008/50/ES, tiek pārsniegti vai var tikt pārsniegti, piemēram, ja tiek aizstātas apkures sistēmas un apkures katli, kuros izmanto ogles vai mazutu.

¹⁷ Energomarķējuma pamatregulas (Regulas (ES) 2017/1369) 7. panta 2. punktā ir noteikts, ka dalībvalstu nodrošinātajiem stimuliem jābūt vēršamiem uz divām augstākajām būtiski pārstāvētajām energoefektivitātes klasēm vai augstākām klasēm, kā noteikts deleģētajā aktā. Telpu un ūdenssildītāju gadījumā šajās klasēs parasti neietilpst ar fosilo kurināmo darbināmi ražojumi, iespējams, izņemot ar gāzi darbināmus mikrokoģenerācijas ražojumus.

IV PIELIKUMS. Izstrādāti novērtējuma no NBK viedokļa īstenošanas piemēri

Šajā iedaļā ir sniegti izstrādāti hipotētisku pasākumu piemēri un vispārīgi elementi, kas varētu būt novērtējuma no NBK viedokļa daļa, izmantojot 3. iedaļā aprakstītā kontrolsaraksta divus posmus. Šie piemēri ir sniegti, nepretendējot uz precīzu atbilstību detalizācijas pakāpei vai saturam, kas nepieciešams pasākuma aprakstā un faktiskajā novērtējumā no NBK viedokļa, kurš jāveic ANP ietvaros. Novērtējums no NBK viedokļa, kas faktiski būs nepieciešams, ir atkarīgs no katra pasākuma rakstura un īpatnībām, un to nevar izsmeltoši atspoguļot šā dokumenta ietvaros.

1. piemērs. Energoefektivitātes pasākumi esošās ēkās, t. sk. apkures un dzesēšanas sistēmu nomaiņa

Pasākuma apraksts

Ieguldījumi plašā ēku energoefektivitātes renovācijas programmā, kuras rezultātā būtiski uzlabosies energosniegums un kuras mērķis ir esošo dzīvojamo māju renovācija, izmantojot dažādus energoefektivitātes pasākumus, t. sk. izolāciju, efektīvus logus, apkures un dzesēšanas sistēmu nomaiņu, zaļos jumtus un atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu (piemēram, saules fotoelementu paneļi) uzstādīšanu.

NBK kontrolsaraksta 1. daļa

Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa	Jā	Nē	Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"
Klimata pārmaiņu mazināšana	X		
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	X		
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība		X	Ņemot vērā gan tiešo, gan primāro netiešo ietekmi visā aprites ciklā, pasākuma atbalstītās darbības paredzamā ietekme uz šo vides mērķi ir nebūtiska. Nav konstatēti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, jo netiek uzstādīta ūdensapgādes armatūra vai iekārtas, kas izmanto ūdeni.
Aprite ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana	X		
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole	X		
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana		X	Ņemot vērā gan tiešo, gan primāro netiešo ietekmi visā aprites ciklā, pasākuma atbalstītās darbības paredzamā ietekme uz šo vides mērķi ir nebūtiska. Ēku renovācijas programma neattiecas uz ēkām, kas atrodas bioloģiski jutīgās teritorijās vai tuvu tām (tostarp aizsargājamo teritoriju <i>Natura 2000</i> tīklam, UNESCO pasaules kultūras mantojuma objektiem un galvenajām bioloģiskās daudzveidības teritorijām, kā arī citām aizsargājamām teritorijām).

NBK kontrolsaraksta 2. daļa

Jautājumi	Nē	Pamatojums pēc būtības
Klimata pārmaiņu mazināšana. Vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?	X	Šis apakšpasākums var pretendēt uz finansējumu ANM regulas pielikumā izklāstītās intervences jomas 0377 ietvaros, piemērojot klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanas atbalsta aprēķināšanai paredzēto koeficientu 40 % apmērā. Nav paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas, jo: - Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā ieguvei, glabāšanai, transportēšanai vai ražošanai. - renovācijas programmai ir potenciāls samazināt enerģijas patēriņu, palielināt energoefektivitāti, būtiski uzlabojot attiecīgo ēku energosniegumu, un būtiski samazināt SEG emisijas (sk. pasākuma

		<p>specifikācijas ANP X. lappusē un specifikācijas nākamajā punktā). Tādējādi tas palīdzēs sasniegt valsts energoefektivitātes palielināšanas gada mērķrādītāju, kas noteikts saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu (2012/27/ES) un nacionāli noteikto devumu Parīzes klimata nolīgumam.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šis pasākums ievērojami samazinās SEG emisijas, t. i., aptuveni par XX kt SEG emisiju gadā, kas atbilst X % no valsts SEG emisijām dzīvojamā ēku sektorā (sk. analīzi ANP X. lappusē). - Renovācijas programmā citstarp paredzēta ogļu/mazuta apkures sistēmu aizstāšana ar gāzes kondensācijas katliem: <ul style="list-style-type: none"> o šie apkures katli atbilst A klasei, kas ir zemāka par divām augstākajām būtiski pārstāvētajām energoefektivitātes klasēm šajā dalībvalstī. Tika apsvērtas iespējas izmantot mazoglekļa un efektīvākas alternatīvas (proti, A++ un A+ klases siltumsūkņus), bet programmas aptverto ēku arhitektūras dēļ nav iespējams uzstādīt kopējus siltumsūkņus, un A klases gāzes kondensācijas katli ir vislabākā tehnoloģiski iespējamā alternatīva. o Turklāt ieguldījumi gāzes kondensācijas katlos ir daļa no plašākas ēku energoefektivitātes renovācijas programmas atbilstoši ilgtermiņa renovācijas stratēģijām saskaņā ar Ēku energoefektivitātes direktīvu, un tās rezultātā būtiski uzlabojas energosniegums. o Pasākums ietver ne tikai apkures katlu uzstādīšanu, bet arī saules fotoelementu paneļu uzstādīšanu šīs ēku renovācijas ietvaros. - Lai nekavētu mazoglekļa alternatīvu, sevišķi siltumsūkņu, ieviešanu visā dalībvalstī, šā komponenta reforma X (sk. ANP Y. lappusi) novedīs pie relatīvās degvielas cenu pārskatīšanas.
<p><i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām.</i> Vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?</p>	<p>X</p>	<p>Fiziskie klimata riski, kas varētu būt būtiski šim pasākumam, tika novērtēti ekspozīcijas analīzē, aptverot pašreizējo un nākotnes klimatu, un tā liecināja, ka ēkas mērķa klimata zonā būs pakļautas karstuma viļņiem. Pasākums paredz, ka ekonomikas dalībniekiem ir jānodrošina, ka renovēto ēku inženiertehniskās sistēmas tiek optimizētas tā, lai nodrošinātu iemītniekiem siltumkomfortu pat šādās ārkārtējās temperatūrās. Tādējādi nav pierādījumu par nozīmīgu tiešo un primāro netiešo ietekmi uz šo vides mērķi visā pasākuma aprītes ciklā.</p>
<p><i>Pāreja uz aprītes ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu.</i> Vai paredzams, ka pasākums:</p> <p>(i) būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nepārstrādājamo bīstamo atkritumu incinerāciju; vai</p> <p>(ii) dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā jebkurā to aprītes cikla posmā radīs būtisku neefektivitāti, kas netiek samazināta līdz minimumam ar atbilstošiem pasākumiem; vai</p> <p>(iii) radīs būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi attiecībā uz aprītes ekonomiku?</p>	<p>X</p>	<p>Pasākumā paredzēts, ka ekonomikas dalībniekiem, kuri veic ēku renovāciju, jānodrošina, ka vismaz 70 % (pēc masas) no nebīstamiem būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem, kas radušies būvlaukumā (izņemot dabiskos materiālus, kuri definēti ar Komisijas Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā), tiks sagatavoti atkalizmantošanai, reciklēšanai un citu materiālu reģenerācijai (tostarp aizbēršanas darbībām, kurās atkritumus izmanto citu materiālu aizstāšanai) saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu.</p> <p>Pasākums ietver tehniskās specifikācijas atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtām, kuras var uzstādīt, par to ilgizturību, remontējamību un pārstrādājamību, kā norādīts ANP X. lappusē. Konkrēti, ekonomikas dalībnieki ierobežos atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu. Ēku projekti un būvniecības paņēmieni veicinās aprītīgumu un jo īpaši, atsaucoties uz ISO 20887 vai citiem standartiem ēku demontāžas vai pielāgojamības novērtēšanai, demonstrēs, ka tās ir projektētas tā, lai būtu resursefektīvākas, pielāgojamas, elastīgākas un demontējamas, un nodrošinātu atkalizmantošanu un reciklēšanu.</p>
<p><i>Piesārņojuma novēršana un kontrole.</i> Vai paredzams, ka pasākums ievērojami palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?</p>	<p>X</p>	<p>Nav paredzams, ka pasākums ievērojami palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sevišķi mazuta apkures sistēmu aizstāšana būtiski samazinās emisijas gaisā un attiecīgi uzlabos sabiedrības veselību jomā, kurā ES gaisa kvalitātes standarti, kas noteikti Direktīvā 2008/50/ES, ir pārsniegti vai, iespējams, tiks pārsniegti. - Kā aprakstīts klimata pārmaiņu mazināšanas mērķa pamatojumā, tika apsvērtas alternatīvas ar mazāku ietekmi, bet šīs programmas ietvaros tās nav tehnoloģiski īstenojamas. Turklāt uzstādīšanai paredzēto apkures katlu paredzamais vidējais kalpošanas laiks ir 12 gadi. - Ekonomikas dalībniekiem, kas veic renovāciju, ir jānodrošina, ka ēku renovācijai izmantotie būvelementi un materiāli nesatur ne azbestu, ne

		<p>vielas, kas rada ļoti lielas bažas, kā noteikts, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIV pielikumā iekļauto vielu sarakstu, uz kurām attiecas licencēšana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomikas dalībniekiem, kas veic renovāciju, ir jānodrošina, ka ēku renovācijai izmantotie būvelementi un materiāli, kas var nonākt saskarē ar iemītniekiem, pēc testēšanas saskaņā ar CEN/TS 16516 un ISO 16000-3 vai citiem salīdzināmiem standartizētiem testēšanas nosacījumiem un izpētes metodiku emitē mazāk nekā 0,06 mg formaldehīda uz m³ materiāla vai sastāvdaļas un mazāk nekā 0,001 mg 1.A un 1.B kategorijas kancerogēno gaistošo organisko savienojumu. - Renovācijas darbu laikā tiks veikti pasākumi trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisiju samazināšanai, kā aprakstīts ANP X. lappusē.
--	--	--

2. piemērs. Atkritumu apsaimniekošana (būvdarbos un ēku nojaukšanā radušos atkritumu pārstrāde)

Pasākuma apraksts

Šis pasākums ir ieguldījums būvdarbos un ēku nojaukšanā radušos atkritumu reciklēšanas iekārtu būvniecības atbalstam. Konkrētāk, šajās iekārtās šķiro un apstrādā dalīti savākto, nebīstamu un cietu atkritumu plūsmas, t.sk. no ANP ēku renovācijas komponenta. Iekārtās nebīstamos un cietos atkritumus pārstrādā otrreizējās izejvielās, izmantojot mehānisku transformācijas procesu. Pasākuma mērķis ir pārvērst vairāk nekā 50 % dalīti savākto, nebīstamo un cieto atkritumu svāra otrreizējās izejvielās, kas ir piemērotas primāro būvmateriālu aizstāšanai.

NBK kontrolosaraksta 1. daļa

Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa	Jā	Nē	Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"
Klimata pārmaiņu mazināšana		X	Pasākums var pretendēt uz finansējumu ANM regulas pielikumā izklāstītās intervences jomas 045 <i>bis</i> ietvaros ar klimata pārmaiņu koeficientu 100 %, jo reciklēšanas rūpnīcām sniegtā atbalsta tehniskās specifikācijas ir atkarīgas no 50 % konversijas koeficienta sasniegšanas. Pasākuma mērķis un intervences jomas raksturs tieši atbalsta klimata pārmaiņu mazināšanas mērķi.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	X		
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība		X	Ņemot vērā gan tiešo, gan primāro netiešo ietekmi visā aprites ciklā, pasākuma atbalstītās darbības paredzamā ietekme uz šo vides mērķi ir nebūtiska. Vides degradācijas riski saistībā ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi nav konstatēti. Saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES ietekmes uz vidi novērtējuma procesa izvērtēšanas posmā tika secināts, ka būtiska ietekme nav sagaidāma. Ja būvdarbos un ēku nojaukšanā radušies atkritumi tiks uzglabāti, gaidot pārstrādi, tie būs jāapsedz un jānodrošinās pret ūdens infiltrāciju uz vietas, lai izvairītos no tā, ka lietus gadījumā apstrādāto atkritumu piesārņotāji var tikt ieskaloti vietējā ūdens nesējslānī.
Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana		X	Pasākums var pretendēt uz finansējumu ANM regulas pielikumā izklāstītās intervences jomas 045 <i>bis</i> ietvaros ar vides koeficientu 100 %, jo reciklēšanas rūpnīcām sniegtā atbalsta tehniskās specifikācijas ir atkarīgas no 50 % konversijas koeficienta sasniegšanas. Pasākuma mērķis un intervences jomas raksturs tieši atbalsta aprites ekonomikas mērķi. Pasākums atbilst [valsts/reģionālajam/vietējam] atkritumu apsaimniekošanas plānam.
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole		X	Ņemot vērā gan tiešo, gan primāro netiešo ietekmi visā aprites ciklā, pasākuma atbalstītās darbības paredzamā ietekme uz šo vides mērķi ir nebūtiska. Saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES ietekmes uz vidi novērtējuma procesa pārbaudes posmā tika secināts, ka, ņemot vērā pasākumus, kas veikti, lai samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas pārstrādes rūpnīcas būvēšanas un darbības (atkritumu šķirošana un apstrāde) laikā, būtiska ietekme nav sagaidāma. Ar pasākumu atbalstītās iekārtas izmanto labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas aprakstīti atsaucēs dokumentā par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (<i>BREF</i>) atkritumu apstrādes nozarē. Būvniecības darbu laikā veiktie pasākumi trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisiju samazināšanai ir aprakstīti ANP X. lappusē.

Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	X	Ņemot vērā gan tiešo, gan primāro netiešo ietekmi visā aprites ciklā, pasākuma atbalstītās darbības paredzamā ietekme uz šo vides mērķi ir nebūtiska. Objekts neatrodas bioloģiski jutīgās teritorijās vai tuvu tām (tostarp aizsargājamo teritoriju <i>Natura 2000</i> tīklam, <i>UNESCO</i> pasaules kultūras mantojuma objektiem un galvenajām bioloģiskās daudzveidības teritorijām, kā arī citām aizsargājamām teritorijām). Saskaņā ar Direktīvām 2011/92/ES un 92/43/EEK ietekmes uz vidi novērtējuma procesa izvērtēšanas posmā tika secināts, ka būtiska ietekme nav sagaidāma.
--	---	--

NBK kontrolosaraksta 2. daļa

Jautājumi	Nē	Pamatojums pēc būtības
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām.</i> Vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?	X	Tā kā pasākums attiecas uz divām iekārtām, kas tiek būvētas plūdu apdraudēto teritoriju tuvumā, un iekārtu paredzamais darbmūžs pārsniedz 10 gadus, ir veikts rūpīgs klimata riska un neaizsargātības novērtējums, izmantojot augstas detalizācijas visjaunākās prognozes par klimatu saskaņā ar virkni nākotnes scenāriju, kas atbilst paredzamajam objekta darbmūžam. Novērtējuma secinājumi ir iekļauti pasākuma projektā (sk. ANP X. lappusi). Turklāt pasākums precīzē ekonomikas dalībnieku pienākumu izstrādāt pielāgošanās risinājumu plānu, lai samazinātu būtiskos fiziskos klimata riskus reciklēšanas iekārtām (sk. ANP X. lappusi). Saskaņā ar minēto pienākumu arī noteikts, ka pielāgošanās risinājumi negatīvi neietekmē pielāgošanās centienus vai citu cilvēku, dabas, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības pakāpi pret fiziskiem klimata riskiem un atbilst pielāgošanās centieniem, kurus veic vietējā, nozaru, reģionālā vai valsts līmenī

3. piemērs. Atkritumu incinerācijas iekārta (NBK principa neievērošanas piemērs)

Pasākuma apraksts

Šis pasākums ir ieguldījums jaunu atkritumu incinerācijas iekārtu būvniecības atbalstam ar nolūku palielināt valstī esošo jaudu. Pasākuma mērķis ir samazināt nebīstamu cieta sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonos un ražot enerģiju ar atkritumu incinerācijas palīdzību (atkritumu pārvēršana enerģijā).

NBK kontrolosaraksta 1. daļa

Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa	Jā	Nē	Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"
Klimata pārmaiņu mazināšana	X		
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	X		
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība		X	Šajā konkrētajā gadījumā darbībai, ko atbalsta ar pasākumu, ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā. Ir pierādījumi, ka pasākums neizraisīs vides degradācijas riskus, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu (2000/60/EK). Saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES veiktā ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) procesa skrīninga posmā tika secināts, ka būtiskas sekas nav gaidāmas.
Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana	X		
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole	X		
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība	X		

un atjaunošana			
----------------	--	--	--

NBK kontROLSARAKSTA 2. DAĻA

<i>Jautājumi</i>	<i>Nē</i>	<i>Pamatojums pēc būtības</i>
<i>Klimata pārmaiņu mazināšana — vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?</i>	X	Ar pasākumu atbalstīto iekārtu mērķis ir līdz minimumam samazināt fosilas izcelsmes CO ₂ emisijas. Tas tiek nodrošināts tādējādi, ka tiek incinerēti tikai biomasas (nevis fosilie) materiāli. Tas ir pamatots (sk. ANP X. lappusi) un iestrādāts attiecīgajos mērķrādītājos saistībā ar Y komponentu. Ir ieviests monitoringa plāns SEG emisiju noplūdei katrā iekārtā (it īpaši no pārstrādei paredzētajiem uzglabātajiem atkritumiem), kā atspoguļots pasākuma struktūrā ANP X. lappusē.
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām — vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?</i>	X	Tā kā tās trīs atkritumu incinerācijas iekārtas, ko plānots atbalstīt ar pasākumu, atrodas zemes nogrūvumu apdraudētos apgabalos, un to paredzamais darbmūžs ir 25–30 gadi, tika veikts pamatīgs klimata riska un neaizsargātības novērtējums, izmantojot augstas detalizācijas, visjaunākās prognozes par klimatu saskaņā ar virkni nākotnes scenāriju, kuri atbilst iekārtu paredzamajam darbūžam. Novērtējuma secinājumi ir iestrādāti pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi). Turklāt pasākumā tiek precizēts ekonomikas dalībnieku pienākums izstrādāt plānu, ar ko īsteno pielāgošanās risinājumus, kuru mērķis ir samazināt būtiskus fiziskos klimata riskus, kas apdraud atkritumu incinerācijas iekārtas (sk. ANP X. lappusi). Saskaņā ar minēto pienākumu arī noteikts, ka pielāgošanās risinājumi negatīvi neietekmē pielāgošanās centienus vai citu cilvēku, dabas, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības pakāpi pret fiziskiem klimata riskiem un atbilst pielāgošanās centieniem, kas veikti vietējā, nozaru, reģionālā vai valsts līmenī.
<i>Pāreja uz aprites ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu — vai paredzams, ka pasākums:</i> (i) būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nepārstrādājamo bīstamo atkritumu incinerāciju, vai (ii) dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā jebkurā to aprites cikla posmā radīs būtisku neefektivitāti, kas netiek samazināta līdz minimumam ar atbilstošiem pasākumiem, vai (iii) radīs būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi saistībā ar aprites ekonomiku?	<i>NBK principa neievērošanas piemērs</i>	<i>Kaut gan šā pasākuma mērķis cita starpā ir novirzīt sadedzināmus, nereciklējamus atkritumus no poligoniem, Komisija turpmāk uzskaitīto iemeslu dēļ, visticamāk, uzskatīs, ka šā pasākuma rezultāts būs vai tas “būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nereciklējamu bīstamo atkritumu incinerāciju”.</i> <i>Tādu jaunu atkritumu incinerācijas iekārtu būvniecība, kuru mērķis ir palielināt valstī esošo incinerācijas jaudu, būtiski palielina atkritumu incinerāciju, kas neietilpst nereciklējamu bīstamo atkritumu kategorijā. Tādēļ tas ir tiešs Taksonomijas regulas 17. panta (“Būtisks kaitējums vides mērķiem”)1. punkta d) apakšpunkta ii) punkta pārkāpums.</i> <i>Pasākums kavē tādu pieejamu, mazietekmējošu alternatīvu izstrādi un ieviešanu, kuras nodrošina augstāku vidiskā veikuma līmeni (piemēram, atkalizmantošana, reciklēšana), un šis pasākums varētu izraisīt iesīkstī aktīvos, kam, ņemot vērā to darbūžu un jaudu, ir liela ietekme. Ievērojami daudzumi nebīstamo atkritumu (gan reciklējamu, gan nereciklējamu) varētu tikt izmantoti kā izejvielas, tādējādi – reciklējamu atkritumu gadījumā – apdraudot apstrādes iespējas, kuras atkritumu apsaimniekošanas hierarhijā ir augstāk, tostarp reciklēšanu. Tas apdraudētu reciklēšanas mērķrādītāju sasniegšanu valsts/reģionālā līmenī, kā arī valsts/reģionālā/vietējā mēroga atkritumu apsaimniekošanas plāna īstenošanu, kurš pieņemts saskaņā ar grozīto Atkritumu pamatdirektīvu.</i>
<i>Piesārņojuma novēršana un kontrole — vai paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?</i>	X	Saskaņā ar pasākumu ir noteikts, ka atbalstītajās iekārtās ir jāizmanto labākie pieejamie tehniskie paņēmieni, kas izklāstīti LPTP secinājumos par atkritumu incinerāciju (Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/2010). To nodrošina pasākuma struktūra (sk. ANP X. lappusi).

		Iekārtām, ko atbalsta ar pasākumu, ir piešķirta attiecīgā vides atļauja, un tiek mazināta un uzraudzīta ietekme uz vidi, pamatojoties uz pasākumiem, kurus veic, lai būvniecības, tehniskās apkopes un ekspluatācijas laikā samazinātu un kontrolētu trokšņa, putekļu un citu piesārņotāju emisiju līmeni (sk. ANP X. lappusi).
<p><i>Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana</i> — vai paredzams, ka pasākums:</p> <p>(i) būtiski kaitēs ekosistēmu labam stāvoklim un izturētspējai vai</p> <p>(ii) kaitēs dzīvotņu un sugu, tostarp Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam?</p>	X	<p>Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) vai skrīnings ir pabeigts saskaņā Direktīvu 2011/92/ES, un vides aizsardzībai vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi ir/tiks īstenoti un atspoguļoti X pasākuma Y komponenta starposma un galīgajos mērķrādītājos (sk. ANP X. lappusi).</p> <p>Incinerācijas iekārtas neatradīsies bioloģiskās daudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai tuvu tām (tostarp aizsargājamo teritoriju tīklā <i>Natura 2000</i>, <i>UNESCO</i> pasaules kultūras mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās).</p>

4. piemērs. Transporta infrastruktūra (autoceļi)

Pasākuma apraksts

Šo pasākumu veidotu ieguldījumi šādos divos apakšpasākumos:

- jaunas automaģistrāles (kas ir daļa no *TEN-T* pamattīkla) būvniecība, kuras mērķis ir i) labāk savienot attālu dalībvalsts reģionu ar valsts pārējo teritoriju un ii) uzlabot ceļu satiksmes drošību;
- elektriskās uzlādes staciju (viens uzlādes punkts uz desmit transportlīdzekļiem) un ūdeņraža uzpildes punktu (viens uzpildes punkts katros X kilometros) būvniecība gar jauno automaģistrāli.

NBK kontrolsaraksta 1. daļa

<i>Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa</i>		Jā	Nē	<i>Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"</i>
Klimata pārmaiņu mazināšana	Jaunās automaģistrāles būvniecība	X		
	Uzlādes un uzpildes infrastruktūras būvniecība		X	Šis apakšpasākums var pretendēt uz finansējumu ANM regulas pielikumā izklāstītās intervences jomas 077 ietvaros, piemērojot klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanas atbalsta aprēķināšanai paredzēto koeficientu 100 % apmērā. Turklāt elektriskās uzlādes un ūdeņraža uzpildes infrastruktūra (kuras pamatā būs zaļais ūdeņradis, kas tiek ražots elektrolīzē) veicina elektrifikāciju, un tāpēc to var uzskatīt par ieguldījumu, kurš ir vajadzīgs, lai varētu pāriet uz efektīvu klimatneitrālu ekonomiku. Pamatojums un pierādījumi atjaunojamo energoresursu ražošanas jaudas palielināšanai valsts līmenī ir sniegti X komponentā, ANP Y.–Z. lappusē.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām		X		
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība		X		
Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana		X		
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole		X		
Bioloģiskās daudzveidības un		X		

ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana			
---------------------------------------	--	--	--

NBK kontrolsaraksta 2. daļa

Jautājumi	Nē	Pamatojums pēc būtības
<i>Klimata pārmaiņu mazināšana</i> — vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?	X	<p>(Tikai attiecībā uz jaunas automaģistrāles būvniecības apakšpasākumu:)</p> <p>Nav paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas, jo jaunā automaģistrāle ir daļa no visaptverošā plāna transporta jomā¹⁸, kura mērķis ir transporta nozares dekarbonizācija saskaņā ar 2030. un 2050. gada klimata mērķrādītājiem. Jo īpaši to panāk, pateicoties šādiem papildu pasākumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoceļā veikto ieguldījumu sasaiste ar elektriskās uzlādes un ūdeņraža uzpildes infrastruktūru; - šā komponenta X reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru ievieš nodevu par šā un citu autoceļu izmantošanu; - šā komponenta Y reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru paaugstina konvencionālajai degvielai piemērojamos nodokļus; - šā komponenta Z reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru ievieš stimulus bezemisiju transportlīdzekļu iegādei; - un šā komponenta XX un XY pasākumi (Y.–Z. lappuse), ar kuriem atbalsta pārvadājumu novirzīšanu uz dzelzceļa transportu un/vai iekšzemes ūdensceļiem.
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām</i> — vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?	X	<p>Tā kā pasākums attiecas uz autoceļa un saistītās uzlādes un uzpildes infrastruktūras būvniecību apgabalā, kas pakļauts karstuma stresam un temperatūras svārstībām, un aktīvu paredzamais darbmūžs pārsniedz 10 gadus, tika veikts klimata riska un neaizsargātības novērtējums, izmantojot prognozes par klimatu saskaņā ar virkni nākotnes scenāriju, kuri atbilst iekārtu paredzamajam darbmūžam. Konkrēti – tika veikta plūdu riska analīze un apzināti divi segmenti, kuros jāīsteno specifiski pielāgošanās risinājumi. Īpaša uzmanība ir veltīta tādiem sensitīviem elementiem kā tilti un tuneļi. Novērtējuma secinājumi ir iestrādāti pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi).</p> <p>Turklāt pasākumā tiek precizēts ekonomikas dalībnieku pienākums izstrādāt plānu, ar ko īsteno pielāgošanās risinājumus, kuru mērķis ir samazināt būtiskus fiziskos klimata riskus, kas apdraud autoceļu un saistīto uzlādes un uzpildes infrastruktūru (sk. ANP X. lappusi). Saskaņā ar minēto pienākumu arī noteikts, ka pielāgošanās risinājumi negatīvi neietekmē pielāgošanās centienus vai citu cilvēku, dabas, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības pakāpi pret fiziskiem klimata riskiem un atbilst pielāgošanās centieniem, kurus veic vietējā, nozaru, reģionālā vai valsts līmenī.</p>
<i>Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība</i> — vai paredzams, ka pasākums kaitēs: (i) ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, vai (ii) jūras ūdeņu labam vidiskajam stāvoklim?	X	<p>Attiecībā uz autoceļa būvniecību un saistītās uzlādes un uzpildes infrastruktūras ierīkošanu tika veikts ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiks īstenoti vides aizsardzībai vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi, un tas ir atspoguļots pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi). IVN ietvēra novērtējumu par ietekmi uz ūdeni saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK, un apzinātie riski tika ņemti vērā pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi).</p> <p>Vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, ir apzināti un ņemti vērā saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK (Ūdens pamatdirektīva) prasībām un atbilstīgi upes baseina apsaimniekošanas plānam, kurš pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts attiecībā uz potenciāli skarto ūdensobjektu vai ūdensobjektiem (sk.</p>

¹⁸ Vai, ja nav visaptveroša plāna ilgspējīga transporta jomā – projekta līmenī ir tikusi veikta specifiska izmaksu un ieguvumu analīze, kas liecina par to, ka projekts visā tā aprītes ciklā rada SEG emisiju samazinājumu / nerada SEG emisiju pieaugumu.

		ANP X. lappusi).
<p><i>Pāreja uz aprites ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu — vai paredzams, ka pasākums:</i></p> <p>(i) būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nepārstrādājamu bīstamo atkritumu incinerāciju, vai</p> <p>(ii) dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā jebkurā to aprites cikla posmā radīs būtisku neefektivitāti, kas netiek samazināta līdz minimumam ar atbilstošiem pasākumiem, vai</p> <p>(iii) radīs būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi saistībā ar aprites ekonomiku?</p>	X	<p>Pasākumā paredzēts, ka ekonomikas dalībniekiem, kuri veic autoceļa būvniecību, jānodrošina, ka vismaz 70 % (pēc masas) no nebīstamiem būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem, kas būvlaukumā radušies autoceļa un saistītās uzlādes un uzpildes infrastruktūras būvniecības laikā (izņemot dabiskos materiālus, kuri definēti ar Komisijas Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā), tiks sagatavoti atkalizmantošanai, reciklēšanai un citu materiālu reģenerācijai (tostarp aizbēršanas darbībām, kurās atkritumus izmanto citu materiālu aizstāšanai) saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu.</p> <p>Būvniecības laikā ekonomikas dalībnieki ierobežos atkritumu rašanos saskaņā ar ES būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu un ņems vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kā arī atvieglos atkalizmantošanu un augstas kvalitātes reciklēšanu, kas panākams, ar būvgružu šķirošanai paredzēto, pieejamo sistēmu palīdzību selektīvi izņemot materiālus.</p>
<p><i>Piesārņojuma novēršana un kontrole — vai paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?</i></p>	X	<p>Nav paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, jo tas ir daļa no visaptverošā plāna transporta jomā un atbilst gaisa piesārņojuma ierobežošanas valsts programmai. Jo īpaši to panāk, pateicoties šādiem papildu pasākumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoceļā veikto ieguldījumu sasaiste ar elektriskās uzlādes un ūdeņraža uzpildes infrastruktūru; - šā komponenta X reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru ievieš nodevu par šā un citu autoceļu izmantošanu; - šā komponenta Y reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru paaugstina konvencionālajai degvielai piemērojamos nodokļus; - šā komponenta Z reforma (Y.–Z. lappuse), ar kuru ievieš stimulus bezemisiju transportlīdzekļu iegādei; - un šā komponenta XX un XY pasākumi (Y.–Z. lappuse), ar kuriem atbalsta pārvadājumu novirzīšanu uz dzelzceļa transportu un/vai iekšzemes ūdensceļiem. <p>Turklāt troksnis un vibrācijas, kas rodas autoceļa un saistītās uzlādes un uzpildes infrastruktūras izmantošanas rezultātā, tiks mazināti, ieviešot sienas barjeras, kuras atbilst Direktīvas 2002/49/EK prasībām.</p>
<p><i>Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana — vai paredzams, ka pasākums:</i></p> <p>(i) būtiski kaitēs ekosistēmu labam stāvoklim un izturētspējai vai</p> <p>(ii) kaitēs dzīvotņu un sugu, tostarp Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam?</p>	X	<p>Attiecībā uz autoceļa un saistītās uzlādes un uzpildes infrastruktūras būvniecību tika veikts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un Direktīvu 92/43/EEK. Vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi, kuru mērķis ir zemes fragmentācijas un degradācijas samazināšana (it īpaši zaļie koridori un citi dzīvotņu savienotības pasākumi, kā arī attiecīgās aizsargājamās dzīvnieku sugas, kas uzskaitītas Direktīvas 92/43/EEK IV pielikumā), ir balstīti uz izvirzītajiem saglabāšanas mērķiem un ir īstenoti, un tas ir atspoguļots pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi).</p>

5. piemērs. Shēma automobiļu nodošanai lūžņos (NBK principa neievērošanas piemērs)

Pasākuma apraksts

Šis pasākums ir nodošanas lūžņos shēma, ar ko paredzēts aizstāt pašlaik lietotus automobiļus, kurus darbina iekšdedzes dzinējs, ar efektīvākiem automobiļiem, ko arī darbina iekšdedzes dzinējs (t. i., ar dīzeļdegvielu vai benzīnu darbināms iekšdedzes dzinējs). Stimuls izpaužas kā vienota dotācija par katru lūžņos nodoto un iegādāto automobili, taču to var piešķirt arī sarežģītākā veidā (kā nodokļu atskaitījumus).

Pasākuma mērķis ir aizstāt vecākus transportlīdzekļus, kuri rada lielāku piesārņojumu, ar jaunākiem un tādējādi mazāku piesārņojumu radošiem transportlīdzekļiem. Šajā piemērā tiek pieņemts, ka šīs shēmas ietvaros paredzēta tikai pāreja uz jaunu ražojumu paaudzi (piemēram, “Euro” standartu secīgu līmeni) vienas un tās pašas tehnoloģijas ietvaros.

NBK kontrolosaraksta 1. daļa

<i>Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa</i>	Jā	Nē	<i>Pamatojums, ja izvēlēts “Nē”</i>
Klimata pārmaiņu mazināšana	X		
Pielāgošanās klimata pārmaiņām		X	Pasākuma atbalstītajai darbībai ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā.
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība		X	Pasākuma atbalstītajai darbībai ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā.
Aprite ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana	X		
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole	X		
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana		X	Pasākuma atbalstītajai darbībai ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā.

NBK kontrolosaraksta 2. daļa

<i>Jautājumi</i>	<i>Nē</i>	<i>Pamatojums pēc būtības</i>
<i>Klimata pārmaiņu mazināšana — vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?</i>		<p><i>NBK principa neievērošanas piemērs</i></p> <p><i>Automobiļi ar iekšdedzes dzinējiem rada CO₂ emisijas (un daļiņu emisijas, slāpekļa oksīda (NO) un gaistošo organisku savienojumu emisijas, kā arī dažādu citu bīstamu gaisa piesārņotāju, tostarp benzola, emisijas). Attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu jāatzīmē, ka jaunu automobiļu iegāde (lai aizstātu vecos) samazinātu emisijas, taču tik un tā radītu ievērojamas siltumnīcefekta gāzu emisijas (kā liecina laboratorijās veikti testi, jaunu Eiropas Savienībā un Islandē 2018. gadā reģistrēto vieglo automobiļu vidējās CO₂ emisijas bija 120,8 grami CO₂ uz kilometru).</i></p> <p><i>Komisija, visdrīzāk, noraidītu argumentu par to, ka jaunās paaudzes automobiļi ar dīzeļdzinējiem vai benzīna dzinējiem esot labākā alternatīva, kas pieejama šajā nozarē, un ka ieguldījums tādēļ nepārkāpj NBK principu. Elektrotransportlīdzekļi ir labāka alternatīva ar augstāku vidiskā veikuma līmeni (t. i., zemāku aprites cikla emisiju līmeni), kura klimata pārmaiņu mazināšanas ziņā ir pieejama šajā nozarē.</i></p> <p><i>Tāpēc Komisija, visticamāk, uzskatīs, ka nodošanas lūžņos shēma nodarīs būtisku kaitējumu klimata pārmaiņu mazināšanai.</i></p>
<i>Aprite ekonomika un atkritumu apsaimniekošana — vai paredzams, ka pasākums:</i>		
(i) būtiski palielinās atkritumu rašanos, incinerāciju vai apglabāšanu, izņemot nepārstrādājamo bīstamo	X	<p>Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu atkritumus gan lietošanas posmā (apkope), gan flotes ekspluatācijas laika beigās, tostarp nodrošinot akumulatoru un elektronikas (it īpaši tur izmantoto kritiski svarīgo izejvielu) atkalizmantošanu un reciklēšanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Tiek ņemta vērā ietekme uz ražošanu, un shēma neveicinās darbderīgu transportlīdzekļu priekšlaicīgu nodošanu lūžņos.</p>

(ii) dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā jebkurā to aprites cikla posmā radīs būtisku neefektivitāti, kas netiek samazināta līdz minimumam ar atbilstošiem pasākumiem, vai (iii) radīs būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi saistībā ar aprites ekonomiku?		Konkrēti, shēmā ir noteikts, ka visus lūžņos nodotos automobiļus pārstrādā licencēts apstrādes punkts saskaņā ar Direktīvu par nolietotiem transportlīdzekļiem (2000/53/EK), ko apliecina sertifikāts, kurš nepieciešams, lai varētu piedalīties shēmā. Turklāt pasākumu papildina darbība, ar kuru sekmē detaļu savākšanu licencētos apstrādes punktos, lai nodrošinātu šo detaļu atkalizmantošanu un atjaunošanu.
<i>Piesārņojuma novēršana un kontrole</i> – vai paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju ¹⁹ emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?	<i>NBK principa neievērošanas piemērs</i>	<i>Automobiļi ar iekšdedzes dzinējiem cita starpā rada oglekļa monoksīdu (CO), cieto daļiņu (PM), slāpekļa oksīdu (NOx) un nesadedušu oglekļa hidrokarbonu (HC) emisijas. Ņemot vērā ierasto praksi un regulatīvās prasības nozarē²⁰, ir maz ticams, ka Komisija – līdzīgu apsvērumu dēļ, kā tas bija klimata pārmaiņu mazināšanas gadījumā, – uzskatītu, ka pasākums būtiski nepaliekina piesārņotāju emisijas gaisā.</i>

6. piemērs. Zemes apūdeņošana

Pasākuma apraksts

Pasākuma ietvaros galvenokārt paredzēts veikt ieguldījumus esošā un šobrīd lietojamā apūdeņošanas sistēmā X reģionā, lai izmantotu efektīvākas apūdeņošanas metodes un veicinātu pārgūtā ūdens drošu atkalizmantošanu. Mērķis ir kompensēt sausuma izraisīto ūdens trūkumu augsnē un tādējādi veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, jo īpaši attiecībā uz lauksaimniecības kultūrām. Pasākumu papildinās ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses veicināšana un atbalstīšana, it īpaši ilgtspējīgāku un efektīvāku apūdeņošanas sistēmu un dabīgas ūdens aiztures pasākumu veicināšana un atbalstīšana, kā arī pāreja uz kultūraugiem un apsaimniekošanas praksi, kam vajadzīgs mazāk ūdens, un ilgtspējīgākas mēslošanas paņēmieni.

NBK kontrolsaraksta 1. daļa

<i>Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa</i>	<i>Jā</i>	<i>Nē</i>	<i>Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"</i>
Klimata pārmaiņu mazināšana		X	Pasākuma atbalstītajai darbībai ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā. Tas tiek nodrošināts tādējādi, ka jaunā sistēma/iekārta būs energoefektīva un līdz ar to absolūtās emisijas nepieaugs, neraugoties uz apūdeņotās teritorijas nelielu palielinājumu, un/vai tāpēc, ka iekārtas darbināšanai vajadzīgā elektroenerģija tiks ražota no vēja vai saules enerģijas. Apūdeņošana var netieši sekmēt tādas lauksaimniecības prakses turpināšanu, kas apdraud oglekļa piesaistītājfunkciju, kuru pilda lauksaimniecības augsne, vai pat pārvērš šo augsni par neto emitenti. Jēgpilna ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses veicināšana un atbalstīšana, kas ir daļa no pasākuma, nenorāda uz turpmāku pasliktināšanos šajā ziņā, un tai būtu jāpanāk situācijas uzlabošanās.
Pielāgošanās klimata	X		

¹⁹ Piesārņotājs ir viela, vibrācija, siltums, troksnis, gaisma vai cits kontaminants, kas atrodas gaisā, ūdenī vai zemē un kas var būt kaitīgs cilvēka veselībai vai videi.

²⁰ Minētās prasības ir attiecīgas no tā, vai runa ir par automobiļiem ar benzīna dzinējiem vai dīzeļdzinējiem. "Euro 5" un "Euro 6" regulā (Regulā 715/2007/EK) ir noteiktas emisiju robežvērtības vieglajiem automobiļiem attiecībā uz reglamentētajiem piesārņotājiem, jo īpaši slāpekļa oksīdiem (NOx, t. i., kopējās NO un NO₂ emisijas), proti, 80 mg/km.

pārmaiņām			
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	X		
Aprites ekonomika, tostarp atkritumu rašanās novēršana un reciklēšana		X	Pasākuma atbalstītajai darbībai ir nebūtiska paredzamā ietekme uz šo vides mērķi, ņemot vērā gan tiešās, gan primārās netiešās sekas visā aprites ciklā. Pasākuma rezultātā neradīsies būtiski efektivitātes trūkumi resursu izmantošanā un netiks palielināta atkritumu rašanās.
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole	X		
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	X		

NBK kontrolsaraksta 2. daļa

Jautājumi	Nē	Pamatojums pēc būtības
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām</i> — vai paredzams, ka pasākums izraisīs pašreizējā klimata un gaidāmā nākotnes klimata negatīvās ietekmes palielināšanos uz pašu pasākumu vai uz cilvēku, dabu vai aktīviem?	X	Nav paredzams, ka turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ pasākums negatīvi ietekmēs pielāgošanos klimata pārmaiņām: <ul style="list-style-type: none"> - Pasākuma galvenā daļa ierobežotā mērā palīdz īstermiņā uzlabot noturību pret klimata pārmaiņu ietekmi, jo tas veicina apūdeņošanu, nepalielinot ūdens ieguvu. Šis pozitīvais ieguldījums ir iespējams tikai tad, ja skarto ūdensobjektu pašreizējais un prognozējamais stāvoklis saglabāsies labs (vai saskaņā ar ticamām prognozēm nav pamata sagaidīt, ka tas pasliktināsies līdz sliktākam stāvoklim). Ja tas tā nebūtu, tad ūdens ieguves apmērs tādēļ nebūtu ilgtspējīgs un ieguldījums nebūtu kvalificējams kā pasākums ar mērķi pielāgoties klimata pārmaiņām (un būtu nepareizas pielāgošanās pasākums, kas vērtējams negatīvi) pat tad, ja tas nepasliktinātu pamatā esošo situāciju, jo tas pagarinātu fundamentāli ilgtspējīgas struktūras darbību. Pasākums principā var pretendēt uz finansējumu ANM regulas pielikumā izklāstītās intervences jomas 040 ietvaros, piemērojot klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanas atbalsta aprēķināšanai paredzēto koeficientu 40 % apmērā, jo pasākums ir ūdens apsaimniekošanas pasākums, kura mērķis ir novērst ūdens trūkumu, ko pastiprina ar klimatu saistīti riski, t. i., sausums. - Savukārt ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses un dabīgas ūdens aiztures pasākumu veicināšana tiktu iekļauta intervences jomā 037, kas tieši atbalsta mērķi pielāgoties klimata pārmaiņām. Lai viss pasākums varētu pretendēt uz finansējumu intervences jomas 037 ietvaros, tam vajadzētu būt dominējošam vai vismaz pietiekami pārliecinošam lieluma, mēroga un atsevišķu elementu ziņā.
<i>Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība</i> — vai paredzams, ka pasākums kaitēs: i) ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, vai ii) jūras ūdeņu labam vidiskajam stāvoklim?	X	Nav paredzams, ka pasākums kaitēs ilgtspējīgai ūdens un jūras resursu izmantošanai un aizsardzībai. Pasākuma mērķis ir uzlabot ūdens resursu ilgtspējīgu izmantošanu, jo īpaši veicot šādas darbības: <ul style="list-style-type: none"> - atbalstot lauksaimniekus, lai tie varētu pāriet uz kultūraugiem un apsaimniekošanas praksi, kam vajadzīgs mazāk ūdens; atbalstot lauksaimniekus, lai tie varētu īstenot pasākumus, ar kuriem palielina augsnes spēju aizturēt ūdeni un ūdens uzkrāšanu lauku saimniecību līmenī; - ieviešot apūdeņošanas sistēmu, kas nodrošina ūdens atkalizmantošanu saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu un nepalielina ūdens ieguvu. Pasākums ietvers ieguldījumus infrastruktūrās, kas ļaus nodrošināt pārgūtā ūdens drošu atkalizmantošanu lauksaimniecības vajadzībām. Pateicoties šiem ieguldījumiem, attīrītus komunālos notekūdeņus būs iespējams izmantot tuvumā esošo kultūraugu lauku apūdeņošanai un sagatavoties tam, lai piemērotu jauno regulu par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (ES/2020/741); - veicot ieguldījumus ilgtspējīgākās un efektīvākās apūdeņošanas sistēmās, kurām vajadzīgs mazāk ūdens, piemēram, vietējā apūdeņošanā. Vienlaikus tas gādās par to, ka gruntsūdeņos, kā arī tuvumā esošajos iekšzemes ūdensobjektos noplūst mazāk barības vielu; - ja pasākuma ietvaros ir paredzēta ūdens ieguve, attiecīgā iestāde ir piešķīrusi ūdens ieguves atļauju, kurā precīzēti nosacījumi ar nolūku nepieļaut pasliktināšanos un nodrošināt to, ka attiecīgajos ūdensobjektos saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvas 2000/60/EK prasībām vēlākais līdz

		<p>2027. gadam tiek sasniegti labi kvantitatīvie rādītāji (gruntsūdeņu gadījumā) vai labi ekoloģiskās kvalitātes rādītāji vai ir potenciāls šādus rādītājus sasniegt (virszemes ūdeņu gadījumā);</p> <ul style="list-style-type: none"> - ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts saskaņā ar IVN direktīvu, un ir apzināti visi vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi, kas atspoguļoti pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi).
<p><i>Piesārņojuma novēršana un kontrole</i> — vai paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē?</p>	X	<p>Turpmāk minēto iemeslu dēļ nav paredzams, ka pasākums būtiski palielinās piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enerģijas patēriņa ziņā iekārtas ir īpaši efektīvas, vai tās izmanto elektroenerģiju, kas ražota no atjaunojamiem energoresursiem; - efektīvāku apūdeņošanas sistēmu ierīkošanas rezultātā (sk. iepriekš) tiks samazināta barības vielu notece no lauksaimniecības; - apūdeņošanai tiks izmantots mazāk ūdens, pateicoties tam, ka tiks sniegts atbalsts lauksaimniekiem, lai tie varētu pāriet uz kultūraugiem un apsaimniekošanas praksi, kam vajadzīgs mazāk ūdens, un ka lauku saimniecību līmenī būs palielinājusies ūdens pieejamība; - tiks atbalstīta ilgtspējīga lauksaimniecības prakse, kas savukārt nozīmēs to, ka tiks izmantots mazāk pesticīdu, tādējādi samazinot ūdens un zemes piesārņojumu.
<p><i>Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana</i> — vai paredzams, ka pasākums:</p> <p>i) būtiski kaitēs ekosistēmu labam stāvoklim un izturētspējai vai</p> <p>ii) kaitēs dzīvotņu un sugu, tostarp Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam?</p>	X	<p>Pasākums nekaitēs bioloģiskajai daudzveidībai un ekosistēmām šādu iemeslu dēļ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apūdeņošanas projekti, uz kuriem attiecas šis pasākums, neatrodas aizsargājamās teritorijās, un tiem nebūs negatīvas ietekmes uz šādu teritoriju saglabāšanas mērķiem. Gan būvniecības, gan ekspluatācijas posmā netiks pieļauti nekādi sugu iztraucējumi vai negatīva ietekme uz dzīvotnēm ārpus minētajām teritorijām, veicot vajadzīgos ietekmes novērtēšanas un mazināšanas pasākumus, kas atspoguļoti pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi); - ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts saskaņā ar IVN direktīvu, un ir apzināti visi vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi, kas atspoguļoti pasākuma struktūrā (sk. ANP X. lappusi); - tas atbilst Dzīvotņu direktīvas un Putnu direktīvas prasībām; attiecībā uz pasākumu tika veikts Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktā paredzētais novērtējums (kas šajā konkrētajā gadījumā ir integrēts ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā), kura gaitā tika izslēgta būtiska ietekme uz <i>Natura 2000</i> teritorijām; - pateicoties ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses atbalstīšanai, pasākuma rezultātā savukārt būs nepieciešams mazāk pesticīdu, tādējādi tiks mazināta negatīvā ietekme uz bioloģisko daudzveidību (kukaiņi, putni, dzīvība augsnē), un varētu tikt panākta lielāka kultūraugu daudzveidība, kas arī tiks veicināta bioloģiskā daudzveidība.